

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 54P/68/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123238250
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4123238250.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar.XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, 955 01 Topoľčany, dieťa rodičov matky: C. B., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom D. B. XXX, právne zastúpená JUDr. Margitou Kytňarovou, advokátkou so sídlom Sv. Cyrila a Metoda 4595/18, Topoľčany, IČO: 36 097 101 a otca: E. F., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/XX, F. B., o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. TO-11P/229/2015-112 zo dňa 14.06.2016, právoplatný dňa 26.07.2016 tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca na mal. A. zo sumy 50 eur na sumu 100 eur mesačne, s účinnosťou od 01.09.2023.

II. Zročné výživné za čas od 01.09.2023 do 31.07.2024 v sume 550 eur súd p o v o ľ u j e otcovi zaplatiť v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok.

III. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ý .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 30.08.2023 domáhala zvýšenia výživného na mal. A. B. zo sumy 50 eur na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2023 a návrh odôvodnila tým, že od poslednej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/229/2015 zo dňa 14.06.2016 sa náklady na výživu a ďalšie odôvodnené potreby maloletej podstatne zvýšili, došlo k podstatným zmenám pomerov najmä na jej strane, keďže v čase poslednej úpravy výživného navštevovala materskú školu a v súčasnosti je od septembra 2023 žiačkou 8.ročníka základnej školy. Preto je zrejmé, že suma doteraz určeného výživného nepostačuje pokryť potreby maloletej.

2. Otec, ktorý bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný, sa naň bez ospravedlnenia nedostavil, súd preto rozhodol, že pojednávanie vykoná aj v neprítomnosti otca. Zároveň požiadal Okresný súd Trenčín, pracovisko Považská Bystrica o vykonanie výsluchu otca.

3. Otec do zápisnice o výsluchu na Okresnom súde Trenčín dňa 14.05.2024 uviedol, že s návrhom matky nesúhlasí, pretože je v ťažkej situácii, narodilo sa mu tretie dieťa, ledva vládze platiť doteraz určené výživné. Je slobodný, žije s družkou a s ich tromi maloletými deťmi v jednom byte aj so svojou matkou a so sestrou. Nájom bytu platí jeho matka, on s družkou prispieva stravou v sumu 350 eur mesačne. Nie je zamestnaný v riadnom pracovnom pomere, na úrade práce nie je evidovaný, požiadal o sociálne dávky, chodí brigádovať a od januára 2024 pracuje na dohodu o vykonaní práce. Nemôže sa zamestnať na plný úväzok, pretože má exekúcie, a keď bol minulý rok zamestnaný, zo zarobených 1000 eur mu

po exekučných zrážkach zostalo 200 eur. pracoval tiež pre kamaráta „načierno“, ten mu platil 30 eur na deň. Družka poberá prídavky na deti, rodičovský príspevok jej zamietli z dôvodu, že jej staršie deti sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. On má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť na syna H. v sume 50 eur mesačne. Čo sa týka A., nie je s ňou v kontakte, okrem výživného jej ničím iným neprispieva.

4. Kolízna opatrovníčka navrhla návrhu matky vyhovieť, keďže náklady na výživu maloletej sa zvýšili.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov a zistil tento skutkový stav:

Maloletá A. B. sa narodila zo vzťahu rodičov, otec k nej uznal otcovstvo. Rozsudkom sp. zn. 10P/24/2012 zo dňa 17.10.2012 Okresný súd Topoľčany schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 30 eur mesačne s účinnosťou od 23.10.2012.

6. Rozsudkom sp. zn. 11P/229/2015 zo dňa 14.06.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.07.2016, Okresný súd Topoľčany zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na sumu 50 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2015 a zročné výživné od uvedeného dátumu do 31.05.2016 v sume 180 eur povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky.

7. V tom čase mala A. 5 rokov, navštevovala materskú školu, navštevovala odborné ambulancie alergológa a nefrológa.

8. Matka v tom čase poberala invalidný dôchodok v sume 303,30 eur a prídavok na dieťa, žila v spoločnej domácnosti s I. J., zamestnaným v spoločnosti H. J., kde pracoval ako vodič medzinárodnej kamiónovej dopravy. Spolu bývali v trojizbovom nájomnom byte, za ktorý platili 370 eur mesačne. Matkin partner mal dve vyživovacie povinnosti k mal. deťom. Matka na mal. A. poberala náhradné výživné.

9. Otec bol v čase poslednej úpravy výživného zamestnaný v spoločnosti E. I. C. s čistým priemerným mesačným zárobkom 363,67 eur. Býval so svojou matkou v jej byte a prispieval jej na domácnosť podľa jeho finančných možností a schopností.

10. V súčasnosti je matka naďalej poberateľkou invalidného dôchodku, ktorý jej vypláca Sociálna poisťovňa aktuálne v sume 449,30 eur, býva s mal. A. a s partnerom I. J. v trojizbovom nájomnom byte. Matkin partner v súčasnosti vykonáva prácu matkinho asistenta z dôvodu jej závažného ochorenia – skleróza multiplex, jeho príjem je okolo 850 eur mesačne. Poberateľkou príspevku na osobnú asistenciu je matka, ktorá má s partnerom podpísanú zmluvu o výkone osobnej asistencie a partnera za osobnú asistenciu vypláca na základe mesačných výkazov. Suma príspevku na osobnú asistenciu je od novembra 2023 v sume 833,52 eur mesačne.

11. Mesačné náklady má matka s rodinou 250 eur nájomné, 55 eur elektrina, 55 eur plyn, 12 eur Wifi, 20 eur telefón. Okrem bežných výdavkov na stravu, hygienu, ošatenie, má matka výdavky súvisiace s jej aj s A. zdravotným stavom. Maloletá má skoliózu, preto navštevuje ortopedickú ambulanciu, navštevuje tiež endokrinologickú ambulanciu a ambulanciu očnému lekárovi v F.. Naposledy jej matka kupovala dioptrické okuliare za 156 eur. Maloletá je v súčasnosti žiačkou druhého stupňa základnej školy.

12. Otec je v súčasnosti od 08.01.2024 zamestnaný na základe dohody o pracovnej činnosti u zamestnávateľa J. I. družstvo B. ako pomocný pracovník s miestom výkonu práce Dubnica nad Váhom, Považská Bystrica, Púchov, Trenčín, Beluša v rozsahu 10 hodín týždenne s dohodnutou odmenou 4,31 eur a dohoda je uzavretá na dobu do 31.12.2024. Predtým pracoval podľa jeho výpovede brigádnicky alebo bez riadne uzavretej pracovnej zmluvy u kamaráta, čo vysvetlil tým, že má exekúcie, kvôli ktorým sa mu neoplatí legálne pracovať, pretože väčšia časť príjmu by išla na exekučné zrážky, pričom v súčasnosti má exekúciu na sumu 60.000 eur.

13. Otec má základné vzdelanie, s ktorým v prípade, že by požiadal príslušný úrad práce o sprostredkovanie zamestnania, by sa mohol zamestnať u viacerých zamestnávateľov v okrese F. B. a tak dosahovať pravidelný mesačný príjem od 750 eur v hrubom do 1200 eur v hrubom, ako vyplýva zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica zo dňa 15.03.2024.

14. Čo sa týka osobných a rodinných pomerov otca, s partnerkou F. E. majú tri maloleté deti: K., L. a E. F.. Pani E. je s maloletou E., nar. XX.XX.XXXX na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok v sume 345,20 eur mesačne a prídavok na deti v sume 180 eur mesačne. Okrem týchto detí má vyživovaciu povinnosť k mal. K. I., nar. XX.XX.XXXX a k mal. D. E., nar. XX.XX.XXXX, ktoré sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov rozhodnutím Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P73/2022 zo dňa 03.08.2022. Výživné súd určil na každé z detí sumou 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené nepľnoleté dieťa s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia, čo je od 03.09.2022.

15. Otec býva s partnerkou, s ich spoločnými tromi maloletými deťmi a so svojou matkou v matkinom byte, v byte býva tiež otcova sestra. Matke prispieva na domácnosť 450 eur mesačne.

16. Podľa § 36 veta prvá Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností.

Podľa § 121 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov ďalej len Zákona o rodine) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. 17. Súd po vyhodnotení výsledkov dokazovania dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný, pretože od poslednej úpravy výživného prešla doba približne 7 rokov, počas ktorej sa podstatne zmenili pomery účastníkov a došlo k viacnásobnému rastu životných nákladov maloletej.

18. Maloletá A. bola v čase poslednej úpravy výživného v predškolskom veku, v súčasnosti je už na druhom stupni základnej školy. Zvýšili sa náklady na jej výživu ako aj ďalšie odôvodnené potreby, čo súvisí s jej prirodzeným rastom, ale aj náklady súvisiace s jej zdravotným stavom, pre ktorý musí navštevovať viacero odborných lekárskech ambulancií. U matky došlo k zmene pomerov v tom, že jej

partner, s ktorým dlhodobo žije, už nepracuje ako vodič v medzinárodnej doprave, ale kvôli matkinmu zhoršujúcemu sa zdravotnému stavu robí jej osobného asistenta, v dôsledku čoho príjem rodiny poklesol.

19. U otca došlo k zmene pomerov v tom, že mu pribudli vyživovacie povinnosti k trom maloletým deťom vo veku 7 a 3,5 roka a k najmladšiemu, narodenému v máji tohto roka.

20. Bytové pomery sa u otca nezmenili, naďalej býva so svojou rodinou a so svojou matkou v matkinom byte.

21. V čase poslednej úpravy výživného bol otec zamestnaný v riadnom pracovnom pomere, v súčasnosti pracuje len na dohodu o vykonaní práce, je zadlžený a vedie sa voči nemu exekučné konanie.

22. Keďže súd pri rozhodovaní o výživnom je povinný prihliadať nielen na reálne príjmy povinného rodiča, ale aj na jeho potenciálne zárobkové možnosti a schopnosti, zisťoval, či by sa otec v prípade záujmu mohol zamestnať s takým príjmom, z ktorého by bol schopný platiť vyššie, než doteraz určené výživné. Ako vyplynulo zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica zo dňa 15.03.2024, v rámci okresu F. B. sú v ponuke voľných pracovných miest viaceré voľné pracovné miesta pre osoby so základným vzdelaním, kde je možné dosiahnuť mesačný príjem do 1200 eur v hrubom, čo je odhadom okolo 1000 eur v čistom.

23. Z uvedeného súd vychádzal pri posúdení otcových zárobkových možností a schopností a súčasne prihliadol aj na počet jeho vyživovacích povinností, keď okrem mal. Vanessy má vyživovaciu povinnosť k ďalším trom mal. deťom. Práve táto skutočnosť, teda počet vyživovacích povinností otca, bola dôvodom, pre ktorý súd návrhu matky na zvýšenie výživného nevyhovel v plnom rozsahu, ale zvýšil vyživovaciu povinnosť otca len na sumu 100 eur mesačne, pretože je názoru, že v súčasnosti je v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné zvýšené o 50 eur mesačne.

24. Výživné súd zvýšil s účinnosťou od 01.09.2023, kedy mal. A. nastúpila do 8. ročníka základnej školy, pretože minimálne odvtedy sa zvýšili výdavky na jej výživu a ďalšie odôvodnené potreby, najmä nákup potrieb do školy.

25. Zročné výživné za čas od 01.09.2023 do 31.07.2024, čo je 11 mesiacov, je v sume 550 eur ako rozdiel medzi zvýšeným a doteraz určeným výživným. Týmto súd zároveň opravuje chybu v počítaní, ktorá nastala pri vyhlásení rozsudku, v ktorom súd vyhlásil sumu zročného výživného nesprávne, keď uviedol sumu 1100 eur.

26. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Trnave.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.